

Ecologische beoordeling van de realisatie van een theehuis en overige inrichting te Norg

Opdrachtgever	Staatsbosbeheer Provincie Drenthe
Referentie	Van Goethem, J. 2016. Ecologische beoordeling van de realisatie van een theehuis en overige inrichting te Norg. A&W-notitie 2621. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	2621the
Status	Definitief
Datum	20 september 2016
Projectleider	J. van Goethem
Autorisatie	R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Soortbescherming en beoordeling
4. Conclusies

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

Staatsbosbeheer en de eigenaren van theehuis 'De Bosrand, zijn voornemens om het bestaande theehuis te verplaatsen naar een nieuwe locatie iets ten zuiden van de huidige locatie. Op deze nieuwe locatie zal ook een informatiecentrum komen, een woonhuis en mogelijk een beheerkantoor. Zowel de oude als de nieuwe locatie zijn gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland, maar buiten Natura 2000-gebieden. Voor het realiseren van de plannen moeten bosschages en mogelijk bomen gekapt worden en wordt de 'bosbodem' verhard of verstoord. Daarnaast wordt het oude theehuis afgebroken en wordt deze locatie en de bijbehorende parkeerplaats weer ingericht als 'natuur'. Uit een eerste quickscan uitgevoerd door Altenburg & Wymenga op 30 mei 2016 is gebleken dat er bij uitvoering van de plannen mogelijk een conflict ontstaat met betrekking tot de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen en vleermuizen (A&W rapport 2218). Nader onderzoek is nodig op de nieuwe locatie om te bepalen wat de potenties zijn voor beide soortgroepen. Staatsbosbeheer en de eigenaren van het theehuis hebben Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren. Dit nader onderzoek wordt getoetst aan plannen die inmiddels concreter zijn dan tijdens de uitvoering van de eerdere quickscan.

Het doel van het nader onderzoek is een inventarisatie van de potenties voor reptielen en verblijfplaatsen voor vleermuizen op en rond de locatie van de bebouwing en overige ingrepen. De resultaten uit het veldbezoek en de effecten van de plannen worden vervolgens getoetst aan de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige rapportage zijn de resultaten van het nader ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op een veldbezoek dat is uitgevoerd op 2 augustus en een beoordeling van de effecten van de meest recente plannen. In onderhavige rapportage worden uitsluitend nieuwe of gewijzigde resultaten besproken. Voor de overige resultaten wordt verwezen naar A&W rapport 2218.

Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

Wijziging wetgeving natuur

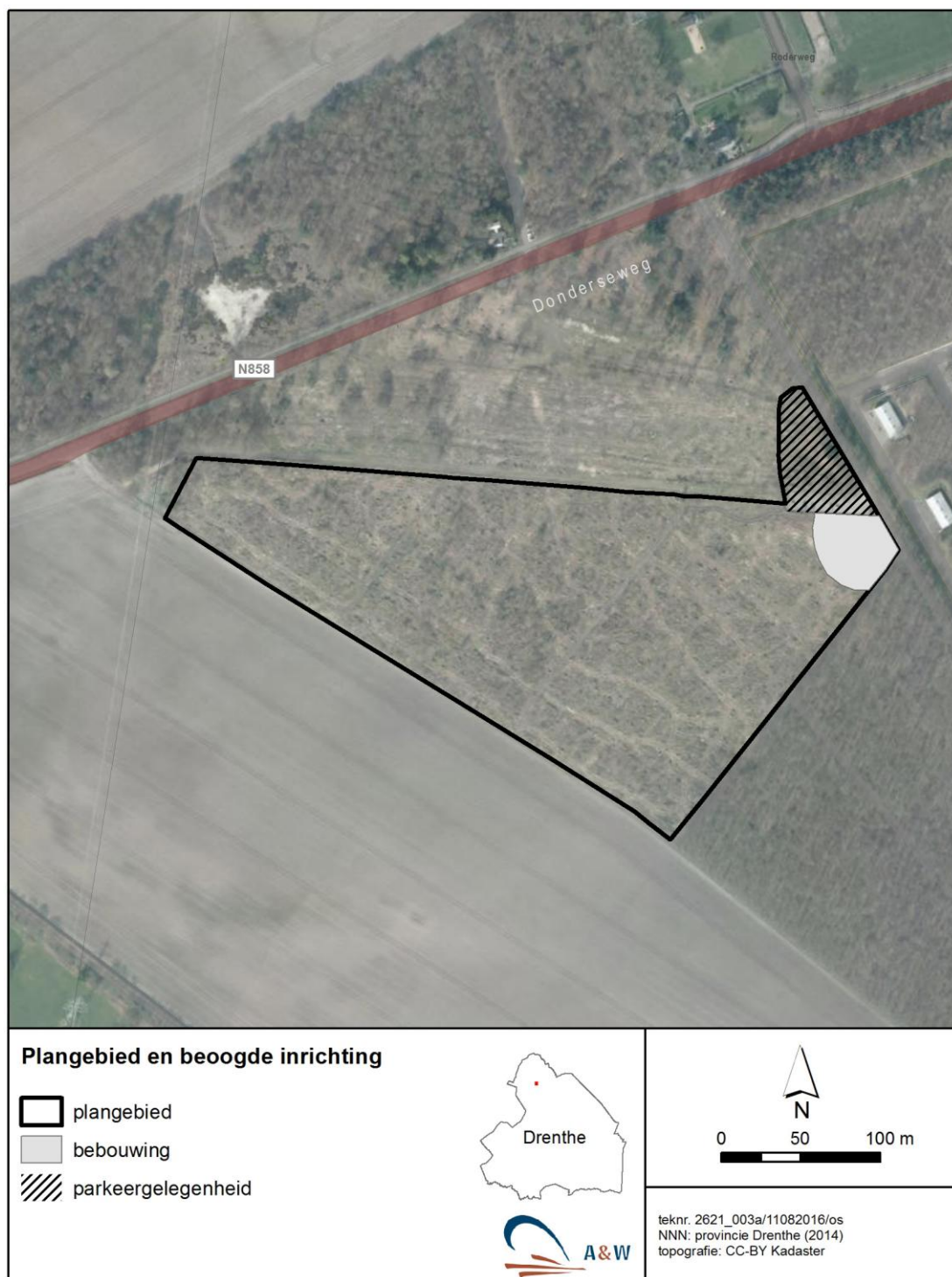
Naar verwachting treedt per 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet vervangt de huidige Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet en Boswet. In deze quickscan is uitgegaan van het beoordelingskader volgens de vigerende wet- en regelgeving, dus nog niet volgens de nieuwe wetgeving. Op basis van de huidige informatie ten aanzien van de nieuwe wet, is onze inschatting dat de kans aanwezig is dat er aanpassingen nodig zijn van de conclusies van deze quickscan nadat de Wet Natuurbescherming in werking is getreden. Wij adviseren de opdrachtgever om indien nodig hierover contact met ons bureau op te nemen, bijvoorbeeld wanneer de beoogde herinrichting van start gaat nadat de nieuwe wet van kracht wordt.

2. Situatieschets en plannen

Het nader onderzoek spitst zich toe op de locatie waar nieuwe bebouwing en recreatieve voorzieningen zijn gepland. Het gaat om de realisatie van een nieuw theehuis, een informatieruimte, een woonhuis en mogelijk een beheerkantoor van Staatsbosbeheer. Ook wordt een bestaande parkeerplaats uitgebreid. Deze bebouwing is gepland in de oostelijke hoek van het eerdere zoekgebied, aansluitend op een bestaande parkeerplaats en openbare weg (figuur 1). In het omliggende terrein worden natuurspeelvoorzieningen gerealiseerd en is het voornemen om een kleine akker te realiseren. Tevens wil men de huidige vegetatie op enkele plaatsen omvormen tot droge heide.

Momenteel bestaat het terrein uit een open vegetatie met veel struiken, zoals Amerikaanse vogelkers, Gewone braam en Gewone vlier. Er is her en der ook opslag van bomen zoals berk en eik. In de nog aanwezige (dode) bomen zijn veelal spechtgaten aanwezig. De ondergroei bestaat uit grassen en varens met her en der kruiden. Ook zijn er kale plekken aanwezig met een zandige bodem.

Voor het realiseren van de plannen moet de vegetatie (deels) verwijderd worden. Ook wordt een deel van de ondergrond (half)verhard of tenminste verstoord. Uitgangspunt hierbij is dat de uitstraling zoveel mogelijk 'natuurlijk' blijft. Tenslotte zal het aantal mensen dat gebruik maakt van het terrein in de gebruiksfase, veel groter zijn dan in de huidige situatie.

Figuur 1 Overzicht van het plangebied

3. Soortbescherming en beoordeling

3.1 Reptielen

Tijdens het veldbezoek op 2 augustus is door een deskundige op het gebied van reptielen ingeschat wat de huidige potentie is voor reptielen op de locatie waar de ingrepen gepland zijn. Ook is gekeken naar de potenties voor reptielen in de omgeving en in de bredere omgeving buiten het plangebied. Daarbij is vastgesteld dat het plangebied geen potentie heeft voor de meeste soorten reptielen. Voor Levendbarende hagedis is onvoldoende en daarbij zeer marginaal geschikt leefgebied aanwezig. Datzelfde geldt voor Adder, waarbij bovendien het bos rond het plangebied als barrière fungeert tussen plangebied en in de omgeving aanwezige populaties. Voor Zandhagedis is marginaal geschikt habitat aanwezig. Voorheen was de soort aanwezig nabij het plangebied maar de laatste jaren is de soort daar niet meer waargenomen. Op dit moment zijn er geen bekende populaties in de omgeving aanwezig. Dat, en het ontbreken van voldoende geschikt leefgebied, maakt het onwaarschijnlijk dat Zandhagedis voorkomt in het plangebied.

Voor Hazelworm is wel leefgebied aanwezig hoewel het suboptimaal is. Geschikt leefgebied, hoewel suboptimaal, is verspreid door het hele voormalig zoekgebied aanwezig. In de omgeving is echter veel geschikter habitat aanwezig. De verwachting is daarom dat er in het plangebied geen of slechts enkele Hazelwormen voorkomen. Bij het realiseren van de bebouwing en overige voorzieningen zal een klein deel van het potentieel (suboptimaal) leefgebied verloren gaan. Er is echter voldoende alternatief leefgebied aanwezig in de omgeving dat in veel gevallen ook geschikter is dan de locatie van de bebouwing en voorzieningen. De plannen hebben daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van eventueel in de omgeving voorkomende populaties. Tenslotte wordt het plangebied waarschijnlijk, door het omvormen van de huidige vegetatie naar droge heide, in de toekomst meer geschikt voor Hazelworm dan nu het geval is.

Door de plannen wordt de populatie in de omgeving van het plangebied niet geschaad. Daarnaast is de verwachting dat in het plangebied zelf geen of slechts enkele Hazelwormen voorkomen in verband met het aanwezige leefgebied dat suboptimaal is. De kans dat enkele (zwervende) dieren voorkomen, kan echter niet worden uitgesloten. Om potentiële schade aan deze individuen te voorkomen, verdient het aanbeveling om de werkzaamheden onder ecologische begeleiding te laten uitvoeren zodat de zorgplicht in acht wordt genomen. Dit is met name raadzaam op het moment dat de te bebouwen oppervlakte bouwrijp wordt gemaakt en vegetatie verwijderd wordt. Daarmee wordt in principe het leefgebied ongeschikt gemaakt. Hazelwormen kunnen, bij een goede uitvoering hiervan, vluchten naar nabijgelegen (meer geschikte) leefgebieden.

Conclusie

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen. Wel wordt aangeraden de werkzaamheden te laten uitvoeren onder ecologische begeleiding zodat de zorgplicht ten aanzien van Hazelworm in acht wordt genomen.

3.2 Vleermuizen

In het plangebied staat een aantal (dode) bomen met holten waarvan in de eerdere rapportage werd vastgesteld dat die mogelijk als verblijfplaats zouden kunnen dienen. In de eerdere plannen was nog niet duidelijk wat er met deze bomen zou gebeuren. Inmiddels blijkt dat de bomen niet gekapt worden. Potentiële verblijfplaatsen blijven daarmee behouden. Tijdens het veldbezoek is ook gebleken dat de bomen (nu) niet geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Dat is mede te wijten aan de inrichting van de omgeving rond

de bomen (te open). Ook zijn de (specht)gaten vaak te ondiep om een echte holte te vormen. Verstoring van verblijfplaatsen door werkzaamheden of terreininrichting is daarmee niet aan de orde.

Conclusies

Er treedt geen conflict op met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen.

4. Conclusies

Deze ecologische beoordeling leidt tot de volgende conclusies:

Reptielen

De herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen. Voor de meeste reptielen is geen geschikt leefgebied aanwezig. Voor Hazelworm is wel (marginaal geschikt) leefgebied aanwezig. Hiervan wordt echter maar een zeer klein deel aangetast terwijl in de omgeving veel meer en geschikter leefgebied aanwezig is. De gunstige staat van instandhouding van de populatie wordt daarom niet aangetast bij uitvoering van de plannen. De verwachting is dat in het plangebied zelf geen of slechts enkele (zwervende) Hazelwormen voorkomen in verband met het aanwezige leefgebied dat suboptimaal is. Om schade aan (zwervende) individuen te voorkomen verdient het aanbeveling om de werkzaamheden onder ecologische begeleiding te laten uitvoeren. Hiermee wordt voldaan aan de zorgplicht.

Vleermuizen

De herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen omdat geen verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied of de directe omgeving rond de beoogde ingrepen.